

## 7 SORUDA İDARİ YARGIDA “DİLEKÇE RET” KARARI

İdari yargı yerleri<sup>3</sup> açılacak iptal ve/veya tam yargı davalarında taleple bağlı olarak hukuka uygunluk denetimi yaparlar. Bu nedenle; yargılamanın sıhhatli yürütülmesi, davacının davadan beklediği amaca ulaşabilmesi, verilecek kararın doğru şekilde uygulanabilmesi, davalının olması gerekeni aşacak şekilde haksızlığa uğramasını engelleme adına dava dilekçelerinde(ve yeri geldiğinde kanun yolu müracaatlarında) davanın konusunun hiçbir tereddüte mahal bırakılmaksızın açık ve net olarak ortaya konulması gerekli ve zorunludur.

Usul kurallarına uygun, adil yargılanma hakkını ön plana alan, yargılamanın sağlıklı şekilde ilerlemesine ve neticelenmesine imkan sağlayan hatta verilecek kararın nitelikli şekilde infazındaki en önemli aşama dava dilekçesidir.

Dava dilekçesinin bu fonksiyonu göz önüne alınarak düzenlendiğini düşündüğümüz “dilekçe ret” müessesesi, genel olarak davacı asili ve davacı vekilini yönlendirici niteliğe de sahiptir. Bunun yanında dava dilekçesinin reddi halinde dava sürecinin uzamasına sebep olduğu hatta davada yürütmenin durdurulması talebi varsa yerine göre bu talebin dilekçe ret kararı nedeniyle işlevsizleşebileceği unutulmamalıdır. Örnek vermek gerekirse; belediye encümeni tarafından 3194 sayılı İmar Yasası'nın 32. Maddesi kapsamında alınan yıkım kararına karşı açılan davada, her ne kadar yürütmenin durdurulması talep edilmiş olsa da dava dilekçesinin 2577 sayılı Yasanın 3. ve 5. maddesine uygun olmaması halinde mahkemece dilekçe ret kararı verilebilecektir. Bu süreçte yıkım, idarece gerçekleştirilebilecektir. Zira; salt dava açılmış olması yıkım işleminin yürütmesini kendiliğinden durdurmayacak mahkemece bu yönde

---

<sup>1</sup> İdare Hukukçusu. İletişim:

Tel: 0 530 551 94 25

Mail: [ihntisashukuk@gmail.com](mailto:ihntisashukuk@gmail.com)

Web: [www.ihntisashukuk.com](http://www.ihntisashukuk.com)

<sup>2</sup> İdare Hukukçusu. İletişim: [ihntisashukuk@gmail.com](mailto:ihntisashukuk@gmail.com)

<sup>3</sup> İdari yargı yerleri: İdare mahkemeleri, vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri, Danıştay.

bir karar alınması gerekecektir. Bunun için ise dava dilekçesinin reddedilmemiş olması gerekecektir.

Bu bakımdan aşağıdaki sorulara verdiğimiz yanıtların, örnek dilekçe ret kararlarının yol gösterici olmasını dileriz.

### **1. Dilekçe ret kararı hangi hallerde verilir?**

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu(İYUK)'nun "Dilekçeler üzerine ilk inceleme" başlıklı 14. maddesinin 3. fıkrasının g bendinde; " *Dilekçelerin İYUK'un 3. ve 5. Maddelerine uygun olup olmadığının inceleneceği* " belirtilmektedir.

İYUK'un 3. maddesinde; " *idari davaların, Danıştay, idare mahkemesi ve vergi mahkemesi başkanlıklarına hitaben yazılmış imzalı dilekçelerle açılacağı, dilekçelerde, tarafların ve varsa vekillerinin veya temsilcilerinin ad ve soyadları veya unvanları ve adresleri ile gerçek kişilere ait Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının, davanın konusu ve sebepleri ile dayandığı delillerin, davaya konu olan idari işlemin yazılı bildirim tarihinin gösterileceği, ayrıca dava konusu kararın ve belgelerin asılları veya örneklerinin dava dilekçesine ekleneceği, dilekçeler ile bunlara ekli evrakın örneklerinin karşı taraf sayısından bir fazla olacağı* " belirtilmiştir.

İYUK'un 5. maddesinde; " *her idari işlem aleyhine ayrı ayrı dava açılacağı ancak aralarında maddi veya hukuki yönden bağlılık yada sebep-sonuç ilişkisi bulunan birden fazla işleme karşı bir dilekçe ile de dava açılabileceği, birden fazla şahsın müşterek dilekçe ile dava açabilmesi için davacıların hak veya menfaatlerinde iştirak bulunması ve davaya yol açan maddi olay veya hukuki sebeplerin aynı olması gerektiği* " belirtilmektedir.

İYUK'un 15. maddesinin 1. fıkrasının d bendinde; " *Danıştay veya idare ve vergi mahkemelerince 14. maddenin 3. fıkrasında yazılı hususlarda kanuna aykırılık görülürse 14'üncü maddenin 3/g bendinde yazılı halde otuz gün içinde 3 ve 5 inci maddelere uygun şekilde yeniden düzenlenmek veya noksanları tamamlanmak yahut (c) bendinde yazılı hallerde(Bu hal dava açma ehliyetidir.), ehliyetli olan şahsın avukat olmayan vekili tarafından dava açılmış ise otuz gün içinde bizzat veya bir avukat vasıtasıyla dava açılmak üzere dilekçelerin reddine karar verileceği* " belirtilmiştir.

Mevzuata göz attıktan sonra idari yargı yerlerince verilen dilekçe ret kararlarına bakalım:

**a. Dava konusu işlemin tarih ve sayısına yer verilmediği gibi işlemin bir örneğinin de dilekçeye eklenmemesi.**

“ davacı tarafından, sınır dışı edilmesine ilişkin işlemin iptali istenilmekle birlikte dava konusu işlemin tarih ve sayısına yer verilmediği gibi bir örneğinin de dilekçeye eklenmediği<sup>4</sup> görüldüğünden, bu haliyle dava dilekçesinin sağlıklı bir yargılamaya imkan verecek şekilde düzenlenmediği, dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 15. İdare Mahkemesi, 13/3/2024, E:2023/5302, K:2024/1537)

**b. Dava konusu işlemin yazılı bildirim tarihinin dilekçede gösterilmemesi.**

“ dava konusu işlemin yazılı bildirim tarihinin veya tebliğ dışında ne şekilde ve hangi tarihte öğrenildiğinin dilekçede gösterilmediği(şayet işlem tebliğ edilmedi ise ne şekilde ve hangi tarihte öğrenildiğinin dilekçede ifade edilmemesi), bu haliyle dava dilekçesinin sağlıklı bir yargılamaya imkan verecek şekilde düzenlenmediği, dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “(İstanbul 15. İdare Mahkemesi, 13/3/2024, E:2023/5302, K:2024/1537)

**c. Davacının dava açma ehliyetinin/Davanın davacısının anlaşılabilmesi.**

“ dava konusu işlemler davacı M.K. adına herhangi bir ifadeye yer verilmeden yalnızca R. Limited Şirketi'nin G. Vergi Dairesi mükellefi olmadığı gerekçesiyle bilgi edinme talebinin reddedildiği ancak, davanın yalnızca M.K. tarafından açıldığı, davacının şirket yetkilisi olduğuna ilişkin tevsik edici bilgi ve belgenin dosyada mevcut olmadığı, şirket adına da dava açılmak isteniyor ise bizzat şirket yetkilisi tarafından yada şirket yetkilisi tarafından vekil tayin edilen bir avukat aracılığıyla dava açılması gerekirken bilgi edinme talebinde bulunan şirket hakkında tesis edilen davaya konu işleme doğrudan M.K. tarafından vekil tayin edilen Avukat tarafından dava açıldığı anlaşıldığından davacı taraf yönünden belirsizlik meydana geldiğinden dava dilekçesinin İYUK 3. madde kapsamında reddine “ (İstanbul 13. İdare Mahkemesi, 2/4/2021, E:2021/500, K:2021/604)

“ davanın 37.425,02 TL idari para cezası uygulanmasına ilişkin ... tarih ve ... sayılı işlemin iptali istemiyle Ş. Ltd. Şti. tarafından açıldığı anlaşılmakta ise de; dava konu idari yaptırımın D. Ltd. Şti. adına düzenlendiği görülmüş olup, bu nedenle D. Ltd. Şti. adına

<sup>4</sup> İstanbul 16. İdare Mahkemesi tarafından verilen bir kararda; “davalı idareye başvurularak temin edilecek işlemin bir örneğinin, bu suretle temin edilememesi halinde işlemin temini için yapılan başvuruya yönelik alındı belgesinin dava dilekçesine eklenerek ve dilekçe ret kararıyla ilgili kurularak dava dilekçesinin yenilenmesi gerektiği “ vurgulanmıştır.

*düzenlenen yaptırıma karşı davacının dava açma ehliyetinin bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda; davanın hangi işlemlere karşı ve ne sebeple açıldığı (davacının ilgili işlemin iptalini istemekteki hukuki yararının ne olduğu) tereddüte mahal vermeyecek şekilde açıklanmak suretiyle dava dilekçesinin yeniden tanzim edilmesi gerektiği, dolayısıyla, dava dilekçesinin işbu haliyle İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 9. İdare Mahkemesi, 27/4/2021, E:2021/683, K:2021/808)*

**d.Dava konusu edilen işlemin davacı adına tesis edilmemiş olması.**

*“ .. İli, ... İlçesi, ... Mahallesi, ... ada, ... parselde bulunan taşınmazın yıkılmasına ilişkin işleme karşı açılan davada; dava konusu edilen işlemin Z.Y. adına tesis edilen işlem olduğu, söz konusu kişinin bu işleme karşı İstanbul 3. İdare Mahkemesi'nin 2015/1459 esasına kayıtlı dosyada davasının görülmekte olduğunun anlaşıldığı, ortada davacı hakkında tesis edilen ve herhangi bir idari işlem ve eylemin bulunmadığı, davacının isterse İstanbul 3. İdare Mahkemesinde görülmekte olan davada davacı yanında müdahil olarak davaya katılabileceği, isterse de kendi adına tesis edilen işleme karşı ayrı bir dava açabileceğinden İYUK 3. maddeye uygun hazırlanmadığı anlaşılan dava dilekçesinin reddine “ (İstanbul 9. İdare Mahkemesi, 24/7/2015, E:2015/1468, K:2015/1506)*

**e. Dava dosyasına usulüne uygun düzenlenmiş vekaletname sunulmamış olması.**

*“ davanın Mu. D.'e velayeten N.D. ve Me. D. tarafından açıldığının dava dilekçesinde belirtildiği, ancak dava dilekçesi ekinde sunulan vekaletnamelerin N.D. ve Me. D. tarafından avukata verilen temsil yetkisine istinaden düzenlendiği, vekaletnamenin küçük Mu. D. 'e velayeten annesi N.D. ve babası Me. D. tarafından düzenlenmesi gerektiği, bu halde dava dosyasına usulüne uygun düzenlenmiş vekaletname sunulmadığından dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği” (İstanbul 6. İdare Mahkemesi, 9/10/2019, E:2019/1952, K:2019/2066)*

*“ Davacı T.Ç. tarafından Ç. LTD. ŞTİ. aleyhine tesis edilen 367.740,00 TL idari para cezasının iptali talebi ile açılan davada, her ne kadar davacının dosyaya sunulu imza sirküleri ile adı geçen şirketin temsilcisi olduğu görülmüşse de, davanın şirket adına ve şirketin yasal temsilcisi sıfatı ile yetki verilmiş bir avukat tarafından açılmadığı görülmüş olup, dava dilekçesinin belirtilen bu hususlar yönünden İYUK 3. maddeye uygun olmadığı*

ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 10. İdare Mahkemesi, 13/4/2023, E:2023/261, K:2023908)

“ davanın, avukat vasıtasıyla açılmasına rağmen davacılar tarafından verilmiş yetkiye istinaden noter tarafından onaylanan veya düzenlenen vekaletname aslının veya avukat tarafından onaylanmış aslına uygun örneğinin dava dosyasına ibraz edilmediği, dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. maddeye uygun düzenlenmediği ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 10. İdare Mahkemesi, 6/2/2020, E:2020/227, K:2020/142)

**f. Davacının adının, ikametgah adresinin dava dilekçesine yazılmaması, dava dilekçesine; avukata ait noter onaylı vekaletnamenin ve dava konusu işlemin eklenmemesi.**

“ davacının ikametgah adresinin dava dilekçesine yazılmadığı, davanın vekil sıfatıyla açıldığı, ancak davayı açan avukata ait noter onaylı vekaletname eklenmediği, dava dilekçesi ekine dava konusu işlemin de eklenmediği, netice itibarıyla dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 1. İdare Mahkemesi, 6/5/2019, E:2019/1072, K:2019/1430)

“ dava dilekçesinde davacıların adına ve soyadına yer verilmediği (dava dilekçesinin davacı hanesinde: “Ç.Y.’ye velayeten annesi ve babası” yazmaktadır.), bu haliyle dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 10. İdare Mahkemesi, 6/2/2020, E:2020/227, K:2020/142)

**g. şirket imza sirkülerinin dava dilekçesine eklenmemesi.**

“ davacı şirket imza sirkülerinin dava dilekçesine eklenmediği, Mahkemece 02.07.2019 tarihli ara kararı ile istenilmesine rağmen ibraz edilmediği, şirkete ait imza sirkülerinin dava dilekçesine eklenmesi gerektiği, zira şirket temsilinin yetkililerce sağlandığı, dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 14. Vergi Mahkemesi, 24/7/2019, E:2019/1152, K:2019/1403)

“ dava dilekçesine davacı şirkete ait yetki belgesi ve imza sirkülerinin eklenmediği, dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (Ankara 8. İdare Mahkemesi, 12/9/2017, E:2017/2829, K:2017/2178)

**h. Dava konusu işlem ve eklerinin dava dilekçesine eklenmemiş olması.**

*“ davacı tarafından, 22.515 TL tutarında tapu harcının iadesi istemiyle davanın açıldığı görülmekte ise de, söz konusu tutara ilişkin ödeme belgesinin dava dilekçesine eklenmediği, ayrıca Vergi Dairesi Müdürlüğüne yapılan düzeltme başvurusunun ve bu başvuruya karşı Vergi Dairesi Müdürlüğü'nce verilen cevabı yazının ve Gelir İdaresi Başkanlığına verilen şikayet dilekçesinin bir örneğinin de dava dilekçesine eklenmediği, bu haliyle dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 14. Vergi Mahkemesi, 22/6/2020, E:2020/1397, K:2020/1073)*

#### **1. Dava dilekçesinin terditli talep içermesi.**

*“ Yönetmeliğin iptaline, bu uygun görülmediği takdirde 5.000 TL maddi, 10.000 TL manevi zararının tazminine karar verilmesi istemiyle açılan davada; istemin şarta bağlanması ya da talebinin mümkün olmaması halinde başka bir istemde bulunulması, başka bir deyişle terditli (basamaklı) dava açılması mümkün olmadığından, İYUK 3. maddeye uygun bulunmayan dava dilekçesinin reddine “ (Danıştay 12. Daire, 06.10.2015, E:2015/3722, K:2015/4980)*

#### **j. Davacının talepleri hususunda mahkeme nezdinde tereddüt oluşması.**

*“ dava dilekçesinin "manevi tazminat talebimiz hakkında" başlıklı kısmında yargı kararının uygulanmamasının manevi zarara neden olduğundan bahsedildiği, dolayısıyla zımni ret işleminin iptali ile birlikte yargı kararının uygulanmaması nedeniyle manevi tazminat talep edilip edilmediği hususunda tereddüt olduğu, eğer işlemin iptali ile birlikte manevi tazminat da isteniyorsa; tam yargı davalarında tazminat talebine ilişkin istemin ve talep edilen tazminat miktarının hiçbir tereddüte yer bırakmayacak şekilde, açık ve net olarak dava dilekçesinde belirtilmesinin gerektiği, buna karşın dava dilekçesinde yalnızca "yargı kararının uygulanmamasının manevi zarara neden olduğundan" bahsedildiği, ancak manevi tazminat talep edilip edilmediğinin, talep ediliyorsa tazminat miktarının ne olduğunun açıkça belirtilmediği, dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 14. İdare Mahkemesi, E:2022/969, K:2022/834)*

*“ dilekçe ekinde yer verilen 2020111013V4D0000004, 5, 6 ve 7 sayılı vergi/ceza ihbarnameleri içeriğinde gelir geçici vergi ile vergi ziyai cezalarının yer aldığı görüldüğünden gelir geçici verginin de dava konusu edilip edilmediği hususunda tereddüt*

*hasıl olduğundan dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 12. Vergi Mahkemesi, 11/12/2020, E:2020/2999, K:2020/2761)*

**k. Dava dilekçesinden hangi işleme karşı dava açıldığının anlaşılabilmesi.**

*“ davanın, düzeltme şikayet başvurusunun reddine ilişkin işleme karşı mı, yoksa e-haciz işlemine karşı mı açıldığının anlaşılabilmediği, e-haczin iptali isteniyorsa ayrı bir dava, düzeltme/şikayet başvurusunun reddi işlemine karşı ayrı bir dava açılmak isteniyorsa ayrı bir dava açılmak üzere dava dilekçesinin yenilenmesi gerektiği, bu haliyle dava dilekçesinin İYUK 3. ve 5. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (Ankara 6. Vergi Mahkemesi, 9/4/2020, E:2020/976, K:2020/822)*

*“ davacı tarafından, 15/9 kapı numaralı bağımsız bölüme ilgili 2021/73 sayılı encümen kararının mı yoksa 15/10 kapı numaralı bağımsız bölüme ilişkin 25.05.2021 tarih ve 2021/74 sayılı encümen kararının mı iptalinin istenildiği hususunun dava dilekçesinden anlaşılabilmediği, bu belirsizliğin açıklığa kavuşturularak, dava dilekçesinin yeniden tanzim edilmesi gerektiği, dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 9. İdare Mahkemesi, 18/3/2022, E:2021/931, K:2022/585)*

*“ Dava dosyasının incelenmesinden; dava dilekçesine davalı idareye yapılan başvuru dilekçesinin eklenmediği görülmüştür. Bununla birlikte dava konusu işlemde davacının talebinin ne olduğu ve bu talebin ne şekilde karşılandığı veya reddedildiği anlaşılabilmemektedir. Bu sebeple davalı idareye yapılan başvuruya ilişkin dilekçenin dava dilekçesine eklenmesi gerekmektedir. Ayrıca mülkiyet durumuna ilişkin tapu..vs belgeler de yenilenecek dava dilekçesine eklenmelidir. Öte yandan bu belgeler eklenmekle beraber dava dilekçesinde istem net olarak izah edilmeli ve dava konusu edilen husus ne ise açık ve anlaşılır şekilde anlatılmalıdır. Sayılan hususlar yönünden uygun olmayan dilekçenin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 3. İdare Mahkemesi, 27/2/2015, E:2015/264, K:2015/405)*

*“ Dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden; dava dilekçesinin konu ve sonuç kısımlarında, davacıya 1 yıl süre ile yeni iş almaktan men cezası verilmesine ilişkin işlemin iptali istenilmekle birlikte, 19.01.2017 tarihli ve 29953 sayılı Resmi Gazete'de yapılan ilandan anlaşılacağı üzere Bakanlık Makamı'nın 13.01.2017 tarihli ve 1183 sayılı oluru ile Y. Yapı Denetim Limited Şirketine 1 yıl süre ile yeni iş almaktan men cezası verildiği, davacının da aralarında bulunduğu şirkete ceza verilmesine sebep olan sorumlu denetim*

*elemanlarının Bakanlıkça kayıtlarının tutulmasına karar verildiği ve davacının aralarında yer almadığı şirketin kuruluş ortaklarının yeni iş almaktan men cezası süresi içerisinde herhangi bir denetim ve laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaması ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı olamaması için Bakanlıkça kayıtlarının tutulmasına karar verildiği görülmüş olup, işlemin; davacı hakkında tesis edilen Bakanlıkça kaydının tutulmasına ilişkin kısmının mı dava konusu yapılmak istendiği veya şirkete verilen 1 yıl süre ile yeni iş almaktan men cezasına ilişkin kısmının mı dava konusu yapılmak istendiği, ya da şirketin kuruluş ortaklarının yeni iş almaktan men cezası süresi içerisinde herhangi bir denetim ve laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaması ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı olamaması için Bakanlıkça kayıtlarının tutulmasına karar verilmesine ilişkin kısmının mı dava konusu yapılmak istendiği anlaşılamadığından, İYUK 3. maddeye uygun olmayan dava dilekçesinin reddine. “ (Ankara 7. İdare Mahkemesi, 12/4/2018, E:2017/2630, K:2018/736)*

*“ Dava dilekçesinin "Konu" kısmında, davacının, 14/11/2019 tarihinden itibaren görevden uzaklaştırılmasına ilişkin işlemin iptali ile görevine ve eğitimine geri dönmesinin sağlanması, "Sonuç ve Talep" kısmında ise söz konusu görevden uzaklaştırma işleminin iptali ve bu işlem nedeniyle yoksun kalınan parasal ve diğer haklarının yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesinin talep edildiği görülmekle birlikte, iptali istenilen işlemin tarih ve sayısının belirtilmediği ve bir örneğinin dilekçe ekinde sunulmadığı, ayrıca dilekçenin "Konu" ve "Sonuç" kısımlarının uyumlu olmadığı, diğer taraftan, dilekçe ekinde davacının göreve devam etmesine engel durum olan tutukluluk halinin, tahliye olması nedeniyle ortadan kalktığından bahisle görevine devam edilmesi istemiyle idareye yapılan başvuruya ilişkin 25/03/2021 tarihli dilekçe bulunduğundan, görevden uzaklaştırılmasına ilişkin işlemin mi, yoksa, görevine devam edilmesi talebiyle yapılan başvurunun reddedilmesine ilişkin işlemin mi iptalinin istenildiği hususunda tereddüt olduğu, öte yandan, dilekçenin "Sonuç ve Talep" kısmında geçen ".. diğer haklarının ..." ifadesinin belirsiz olması nedeniyle işlem nedeniyle yoksun kalındığı ileri sürülerek talep edilen zarar kalemlerinin (parasal/mali haklar-özlük hakları vs.) anlaşılamadığı, dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. Maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 8. İdare Mahkemesi, 16/6/2021, E:2021/1013, E:2021/1025)*

*“ Dilekçede tarh ve tahsil zaman aşımına uğramış vergi alacağı nedeniyle yapılan işlemlerin de iptali istemine yer verildiği ancak bu iş ve işlemlerin neler olduğu, tarih ve*



*sayıları ile içeriğinde yer alan kamu alacaklarının tutarlarına ait bilgilere yer verilmediği, bu haliyle dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği” (Ankara 6. Vergi Mahkemesi, 22/7/2020, E:2020/1323, K:2020/1198)*

*“Dava dilekçesinde; davacı adına tescilli ... plakalı araca tatbik edilen 15/04/2020 tarih ve 374 sayılı haciz işleminin iptali istenilmekte ise de söz konusu tarih ve sayılı işlemin haciz işlemi olmadığı, aracın engelli aracı olduğunu belirtilen hak mahrumiyeti olduğu, hak mahrumiyeti şerhinin bir haciz işlemi olmadığı, diğer bir deyişle ortada vergi idaresi tarafından herhangi bir haciz işleminin bulunmadığı, lakin araç üzerinde İstanbul 12. İcra Dairesi Müdürlüğü'nün haciz şerhi olmakla birlikte İcra Dairesi Müdürlükleri tarafından koyulan haciz işlemlerinin adli yargı organlarının görev alanı içerisinde olduğu, olayda başkaca bir haciz işleminin olup olmadığının anlaşılamadığı, idari yargıda açılacak davalarda, dava konusunun başka hiç bir anlama gelmeyecek şekilde açık ve net olarak ortaya koyulması gerektiği, bu nedenle dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 2. Vergi Mahkemesi, 1/8/2022, E:2022/1594, K:2022/1695)*

*“ dava dilekçesinde, ihtirazi kayıtla verilen düzeltme beyannamesine karşı dava açıldığı beyan edilmesine rağmen, dilekçede hangi dönemde verilen beyannameler için dava açıldığının belirtilmediği, hangi tahakkuk fişine karşı dava açıldığının, tahakkuk fişinin tarih ve sayısı ile içeriği vergi ve gecikme faizi tutarının yazılmadığı, tahakkuk çıkmıyorsa hangi dönemde ne kadarlık kdv'nin indirimlerden çıkarıldığının yazılmadığı, diğer taraftan ihtirazi kayıt konulmayan tahakkuk fişine karşı dava açılmak isteniyorsa bu tahakkukların hangisi olduğunun açıkça yazılması gerektiği, sayılan hususlar yönünden uygun olmayan dilekçenin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 11. Vergi Mahkemesi, 31/3/2014, E:2014/871, K:2014/622)*

*“ 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42'nci maddesine göre 553.202,85-TL idari para cezası verilmesine ilişkin 15.03.2018 tarih ve 181 sayılı işlemin iptalinin istendiği ancak dilekçeye 182 sayılı encümen kararının eklendiği, dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 3. İdare Mahkemesi, 24/9/2018, E:2018/1283, K:2018/1445)*

#### **I. Dava dilekçesi ve eklerinin davanın konusunu açıklamaktan uzak olması.**

*“ Davacı tarafından dava dilekçesinde İstanbul ili, K. ilçesi, 8860 ada 5,6,7,8,10 ve 14 numaralı parseller, 5895 ada 1,2,3,4,6 ve 29 numaralı parseller, 6912 ada 1,5,9,10 ve 11*

numaralı parseller, 5808 ada 1 ilâ 10 numaralı parseller ile 15 ila 33 sayılı parsellerde kayıtlı taşınmazlar, yine İstanbul ili, E. ilçesi, 360 ada 16 parsel, 337 ada 1 parsel, 505 ada 39 parsel, 335 ada 24 parsel, 279 ada 21 parsel, 288 ada 23 parsel, 306 ada 25 parsel, 312 ada 8 parsel, 314 ada 33 parsel, 785 ada 2 parsel, 291 ada 2 parsel, 302 ada 10 parsel, 309 ada 4 parsel ve 326 ada 8 parsel numaralı taşınmazlar üzerinde bulunan bağımsız bölümlerin satışı sırasında ödenen tapu harçlarının iadesi istemiyle yapılan düzeltme-şikayet başvurusunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istenilmiş ise de, dilekçede bahsi geçen parsellerde yer alan hangi bağımsız bölümlerin satışından doğan ne tutarda tapu harçlarının iadesinin istenildiğinin açıkça anlaşılamadığı, dava dilekçesinde bahsi geçen her taşınmaz bazında satışı gerçekleştirilen bağımsız bölümlerin numaralarının ayrı ayrı ve açıkça belirtilmesi ve her bağımsız bölüm bazında ödenen tapu harçlarını gösteren belgelerin ayrı ayrı yenileme dilekçesine eklenmesinin gerektiği, bu haliyle dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 15. Vergi Mahkemesi, 18/9/2020, E:2020/2039, K:2020/1630)

“ dava konusu işleme dayanak alınan Yapı Tatil Tutanağı'nda somut tespitlere yer verilmediği ve usule aykırı olduğu ifade edilmekle birlikte Yapı Tatil Tutanağı'nın ve bu doğrultuda alınan Encümen Kararının iptalinin talep edilip edilmediği hususunda tereddüt oluşması nedeniyle hukuka uygunluk denetiminin elverişli bir şekilde yapılabilmesi amacıyla, iptali istenilen işlem veya işlemlere ilişkin tarih ve sayısına yer verilmek ve işlem örneğinin dava dilekçesi ekine eklenmek suretiyle yeniden hazırlanacak yeni bir dilekçeyle dava açılması zorunluluğu bulunduğundan dilekçenin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 8. İdare Mahkemesi, 14/11/2022, E:2022/2490, K:2022/2259)

“ dava dilekçesinin konu bölümünde Riskli Yapı Tespit Raporunun iptali istenildiği ve tebliğ tarihi olarak 25/07/2017'nin gösterildiği, dava dilekçesine 27/04/2016 tarihli B. Kaymakamlığının Riskli Yapı Belirtmesi Tesisi bildirim yazısı ve 21/07/2017 tarihli B. Belediye Başkanlığının taşınmazın tahliyesi ve enerji kesimi hakkındaki bildirim yazılarının eklendiği ancak bu işlemlerden hangisinin iptalinin istenildiğinin anlaşılamadığı, bu haliyle dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 3. İdare Mahkemesi, 7/9/2017, E:2017/1608, K:2017/1919)

“ davacıya 2.993,74 TL idari para cezası verilmesine dair K. İl Yapı Denetim Komisyonu'nun 13/02/2017 tarih ve 003 sayılı işleminin iptali istemiyle dava açılmış ise de, K. İl Yapı Denetim Komisyonu'nun 13/02/2017 tarih ve 003 sayılı işleminin, davacıya

2.993,74 TL idari para cezası verilmesi için Müdürlüğe sunulan tekliften ibaret olduğu, 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un 2/1-f. ve 8'inci maddelerine istinaden idari para cezası vermeye yetkili olan idarenin K. İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü olduğu, nitekim davacıya 2.993,74 TL idari para cezasının K. İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü'nün 14/02/2017 tarihli idari yaptırım kararı ile verilmiş olduğu, bu sebeple, söz konusu işlemlerden hangisinin iptalinin istenildiğinin açık olarak ortaya konulmadığı anlaşıldığından, dava dilekçesinin bu haliyle 2577 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesine uygun olmadığı ve reddinin gerektiği " (Edirne İdare Mahkemesi, 16/3/2017, E:2017/452, K:2017/433)

" salt borç sorgu listesi içeriğindeki vergi borcunun iptali istemiyle vergi mahkemelerinde dava açılmayacağından, 09.03.2020 tarihli borç sorgu listesi içeriğindeki borçların davacı tarafından hangi tarih ve sayılı ihbarnamelere veya ödeme emrine dayandığı davalı idare nezdinde öğrenilerek söz konusu işleme karşı (ihbarname, ödeme emri) söz konusu işlemin tarih ve sayısı, içeriği, borcun türü, dönemi ve miktarı belirtmek ve iptali istenen işlem dilekçeye eklenmek suretiyle davanın yenilenmesi gerektiği, mevcut haliyle dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği " (İstanbul 13. Vergi Mahkemesi, E:2020/1229, K:2020/886)

" dava konusunun açık ve net olarak ortaya konulmadığı ve çelişkiler barındırdığı görüldüğünden; dava dilekçesinin konu, açıklamalar ve sonuç kısımları birbiriyle örtüşmek, iptali istenilen işlemin tereddüte mahal bırakmayacak şekilde tarih ve sayısına yer verilmek ve dava konusu işlem dava dilekçesine eklenilmek suretiyle yeniden tanzim edilecek dilekçeyle davayı yenilenmekte serbest olmak üzere dilekçenin İYUK 3. maddeye uygun olmaması nedeniyle reddine " (Kocaeli 1. İdare Mahkemesi, 21/10/2020, E:2020/801, K:2020/935)

**m. Dava dilekçesinin "davanın konusu, içerik ve netice-i talep" kısımlarının bir bütün oluşturmaması, uyumsuz olması.**

" Dava dilekçesindeki konu kısmı ile, sonuç ve talep kısmının birbiri ile uyumsuz olduğu, aynı zamanda iptali istenilen işlemin tarih ve sayısının davanın konusu ve sonuç kısmında belirtilmediği, bu haliyle dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği " (İstanbul 8. İdare Mahkemesi, 22/1/2018, E:2018/52, K:2018/127)

" dava dilekçesinin konu kısmında, davalı idarenin hukuka aykırı eylemi sebebiyle 5.000 TL manevi tazminata hükmedilmesinin istenildiği, dava dilekçesinin talep ve sonuç

kısımında ise, 3.000 TL manevi tazminata hükmedilmesinin istenildiği, bu haliyle dava dilekçesinde bir bütünlük sağlanmadığı, talep edilen manevi tazminat miktarının tereddüte mahal bırakmayacak şekilde açık ve net olmadığı, bu haliyle dilekçenin İYUK 3. maddeye uygun bulunmadığından reddinin gerektiği ” (İstanbul 6. İdare Mahkemesi, 9/10/2019, E:2019/1952, K:2019/2066)

“dava dilekçesinin konu bölümünde; Özel S. Anadolu Lisesi'nin kapatıldığından bahisle çalışma izninin iptal edildiği, sonuç bölümünde ise Özel C. İlköğretim Okulunda görev yapmaktayken okulun kapatıldığından bahisle maddi ve manevi tazminat isteminde bulunduğu, bu haliyle davacının görev yaptığı okul konusunda Mahkememizde tereddüt olduğu, bu nedenle dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği“ (Gaziantep 3. İdare Mahkemesi tarafından verilen 5/1/2024 tarih ve E:2023/2720, K:2024/18)

“ dava dilekçesinin "Konu" başlıklı kısmında, Suriye uyruklu davacının, geçici koruma kimlik belgesindeki maddi hataların düzeltilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin İstanbul İl Göç İdaresi Müdürlüğü'nün 15/06/2022 tarih ve 244195 sayılı işleminin iptalinin istenildiği, dava dilekçesinin "Sonuç ve Talep" başlıklı kısmında ise davacının kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin Bakanlık Makamının 27/07/2022 tarih ve 2022/15 sayılı onayı ile tesis edilen işlemin iptali ile işlem nedeniyle yoksun kalınan özlük ve parasal haklarının iadesine karar verilmesi isteminde bulunduğu görüldüğünden dava dilekçesinde dava konusunun açık ve net bir şekilde belirtilmesinin zorunluluğu karşısında anılan çelişki nedeniyle buna uygun düzenlenmeyen dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uyarlı olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 1. İdare Mahkemesi, 19/1/2023, E:2022/3818, K:2023/259)

“ Dava dilekçesinin incelenmesinden, Belediye Encümenin 08/06/2021 tarih ve 540 sayılı karar gerekçe gösterilerek Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Müdürlüğü tarafından tesis edilen 14/7/2021 tarih ve 12034 sayılı işlemin iptaline karar verilmesinin istendiği, dava dilekçesinin içeriğinde ise Belediye Encümenin 08/06/2021 tarih ve 540 sayılı kararına ilişkin hukuka aykırılıkların ileri sürüldüğü görüldüğünden, davacı tarafından Belediye Encümeninin 08/06/2021 tarih ve 540 sayılı kararının mı iptalinin istendiği yoksa 14/7/2021 tarih ve 12034 sayılı işlemin iptalinin mi istendiği, yoksa her iki işlemin birlikte mi iptalinin istendiği hususunda tereddüt hasıl olduğundan dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 12. İdare Mahkemesi, 26/10/2021, E:2021/1820, K:2021/1549)

“ Uyuşmazlık konusu olayda; dava dilekçesinin konu bölümünde 26.03.2014 tarih ve 824 sayılı M. Belediye Encümeni kararının iptalinin istenilmesine rağmen sonuç bölümünde 12.08.2014 tarih ve 1403 sayılı M. Belediye Encümeni kararının iptalinin istenildiği, dava dilekçesinin konu ve sonuç bölümlerinin farklı olması nedeniyle söz konusu işlemlerden hangisinin iptalinin istenildiğinin anlaşılacağı, ayrıca her iki işlemin de iptali istenecek ise söz konusu idari para cezası verilmesine ilişkin 26.03.2014 tarih ve 824 sayılı işleme karşı ayrı, 12.08.2014 tarih ve 1403 sayılı işleme karşı da ayrı ayrı dava açılması gerektiği, bu haliyle dava dilekçesinin İYUK 3. ve 5. Maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (Tekirdağ İdare Mahkemesi, 25/11/2015, E:2015/1538, K:2015/1428)

“ konu ve sonuç kısımlarının uyumlu olacak şekilde açık ve anlaşılır olarak belirtilmesi suretiyle dava dilekçesinin yeniden düzenlenmesi gerektiğinden, 2577 sayılı Kanun'un 3. maddesine istinaden yenilenmek üzere dava dilekçesinin reddine “ (İstanbul 7. İdare Mahkemesi, 25/4/2023, E:2023/297, K:2023/1043)

**n. İdare mahkemelerinde ancak idari işlemin iptali ve/veya tazmin istemiyle dava açılacağı halde dava dilekçesinde bu hususa riayet edilmeksizin talepte bulunulması, bu durumun davanın konusuna ilişkin tereddüt yaratması.**

“ idare mahkemelerinde ancak idari işlemlerin iptali ve/veya tazmin istemiyle dava açılacağı halde dava dilekçesinde ise davanın, genel hesap kartı eklenerek davacıdan alınan "tutarın iptali" şeklinde kurulduğu, dolayısıyla bu kalemlerin tahakkukuna, tahsiline ilişkin işlemlerin iptalinin mi istendiği, hangi işlem(ler)in iptalinin istendiği hususunda tereddüt oluşmuştur. Yine tahsil edilen tutarların iadesi istemiyle davalı kuruma herhangi bir başvuru olup olmadığı dosya münderecatından anlaşılammış, iade başvurusu var da bu başvurunun reddine (veya başvuruya cevap verilmemek suretiyle oluşan zimnen reddine) dair işlemin mi iptalinin istendiği hususunda da duraksamaya düşülmüştür. Dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği ” (İstanbul 2. İdare Mahkemesi, 27/3/2020, E:2020/465, K:2020/627)

**o. Dava dilekçesinde iptal isteminde bulunulmaması.**

“ davacı tarafından hangi yıl ve/veya yıllara ilişkin ecrimisilin iptalinin istendiği hususunun açık ve net bir şekilde belirtilmediği gibi ecrimisil ihbarnamesinin sayı ve

*tarihinin belirtilmek suretiyle iptalinin de istenmediği, dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 7. İdare Mahkemesi, 21/2/2023, E:2022/2894, K:2023/330)*

*“ davacı adına kanuni temsilci sıfatıyla düzenlenen 04.09.2013 tarih ve 2013/1, 2, 3, 4 ana takip dosya numaralı ödeme emirlerinin yürütmesinin durdurulmasının istenildiği, ancak söz konusu ödeme emirlerinin iptali istemine yer verilmediği, bu haliyle dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (Ankara 6. Vergi Mahkemesi, 22/7/2020, E:2020/1323, K:2020/1198)*

*“ dava dilekçesinde, ... Bakanlığı'nın 27/07/2017 tarih ve 18441 sayılı işleminin kaldırılmasının istendiği, iptalinin talep edilmediği, bu haliyle dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (Ankara 8. İdare Mahkemesi, 12/9/2017, E:2017/2829, K:2017/2178)*

#### **ö. Mahkemeden idari işlem mahiyetinde karar vermesinin istenilmesi.**

*“ Dava dilekçesinde uyarı cezasının kaldırılmasının talep edildiği, ancak Mahkemelerden idari işlemlerin iptalinin istenebileceği, işleme itiraz ve kaldırılması taleplerinin idari işlem mahiyetinde talep olduğu ve mahkemelerden idari işlem mahiyetinde talepte bulunulamayacağı görülmekle dava dilekçesinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (Samsun 1. İdare Mahkemesi, 25/9/2023, E:2023/986, K:2023/1228)*

*“davacı şirketin 175.053 TL para cezası ile tecziye edilmesine ilişkin olarak 11.10.2018 tarih ve E.22653 sayılı işlemin tesis edildiği, dava dilekçesinde bahse konu iş bu işlemde söz edildiği görülmekle birlikte dava dilekçesinin sonuç kısmında; “175.053,00.- TL idari para cezasının 24.000,00.-TL idari para cezasına tahvili sureti ile davanın tadilen tasdik olarak karara bağlanması” şeklinde istemde bulunulduğu anlaşılmaktadır. Davacı tarafından davanın sonuç kısmında idari işlemin iptaline yönelik istemde bulunulması gerekirken idari işlem tesis edilmesi yönünde istemde bulunulduğu, Mahkeme tarafından idari işlem mahiyetinde işlem tesis edilemeyeceği, tarih ve sayısı belirtilmek suretiyle idari işlemin açık ve net olarak ortaya konularak iptalinin istenilmesinin gerektiği, iptal istemine yer verilmeksizin düzenlenen dava dilekçesinin usule uygun olmadığından İYUK 3. madde kapsamında reddinin gerektiği “ (Bursa 1. İdare Mahkemesi, 20/12/2018, E:2018/1376, K:2018/1586)*

**p. Tazminine karar verilmesi istenen tutarın her bir maddi zarar kalemi için ayrı ayrı gösterilmemiş olması.**

*“ Dava dilekçesinde maddi zarar kalemleri olarak; müteveffanın, anne ve babasının geçimini sağladığı belirtilerek destekten yoksun kalma tazminatına hükmedilmesi, tüm davacılara cenaze/taziye giderlerinin ödenmesi istenmektedir. Maddi zarar kalemlerinin birçok sebepten teşekkül etmesi halinde, maddi zarar kalemleri birbirinin yerine ikame edilemeyeceğinden her bir maddi zarar kalemi hakkında istenen zarar tutarı ayrı ayrı belirtilmelidir.(fazlaya ilişkin haklar saklı bırakılacaksa dahi) Buna göre, maddi zarar kalemleri için ayrı ayrı ne tutar istendiği hususu açıkça belirtilerek dava dilekçesi yeniden hazırlanmalıdır. Açıklanan nedenlerle, dava dilekçesinin İYUK 3. Madde kapsamında yenilenmek üzere reddine “*

*“ dava dilekçesinde 100,00-TL maddi zararın giderilmesi isteminde bulunduğu ancak maddi zarar kalemlerine ilişkin açıklama yapılmadığı, dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. maddeye uygun olmadığı, eğer dava yenilenmek isteniyor ise, maddi tazminata ilişkin kalemin ya da kalemlerin açıklanarak, bu zarar kalemleri karşılığı talep edilen maddi tazminat miktarlarının ayrı ayrı belirtilmesi gerektiği, dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (Gaziantep 3. İdare Mahkemesi, 5/1/2024, E:2023/2720, K:2024/18)*

*“ Davacı tarafından, Özel C. İlköğretim okulunda öğretmen olarak görev yapmakta iken anılan okulun KHK kapsamında kapandığı ve çalışma izni idarece iptal edildiği ve çalışma iznin düzenlemesinin yasaklandığından bahisle 200.000 TL manevi zararın ve 100 TL alamadığı maaş ile 100 TL işçilik alacağıının hak ediş tarihinden itibaren işleyecek faizi ile birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle dava açılmış ise de; maddi tazminat kalemlerinin hangi döneme ilişkin olarak talep edildiği ve davacının anılan okulda hangi dönemlere ilişkin çalıştığının açık ve net olarak belirtilmediği, idari yargıda maddi tazminat taleplerinin belirli veya belirlenebilir olması gerektiğinden bu haliyle tereddüt olduğundan dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (Gaziantep 4. İdare Mahkemesi, 10/1/2024, E:2023/2006, K:2024/35)*

*“ müteveffanın eşi için destekten yoksun kalma ve cenaze, defin ve taziye giderleri için -şimdilik- 100 TL maddi tazminat talebinde bulunduğu görülmüş ise de her bir tazminat kalemi bakımından ayrı ayrı miktar belirtilmediği, bu haliyle tazmini istenilen alacak kalemleri bakımından belirsizlik bulunduğu her bir kalem(destekten yoksun kalma ile cenaze, defin ve taziye giderleri) bakımından talep edilen miktarın (ne kadar olduğu)*

ortaya konulmak suretiyle yeniden düzenlenecek dilekçe ile dava açılmak üzere dilekçenin İYUK 3. madde kapsamında reddine “ (Bursa 4. İdare Mahkemesi, 9/1/2024, E:2023/1833, K:2024/9)

**r. Yoksun kalınan parasal hakların iadesine karar verilmesi talebinin muğlak olması.**

“ Dava dilekçesinde yer alan; "yoksun kalınan parasal haklarımızın iadesi" şeklindeki ifadenin oldukça muğlak olduğu, usulüne uygun bir başvuru ve başvurunun reddine karşı açılacak davalarda "ret işleminin iptali" yanında başvuruya konu kalemlerin ödenmesine karar verilmesi istenebilmekle birlikte ortada bir başvuru dolayısıyla işlem yok iken miktar belirtilmeksizin tazmin veya ödeme talebinde bulunulamayacağı, eğer herhangi bir idari işlemde bağımsız "tam yargı davası" açılmak isteniyor ise uyumsuzluk konusu miktarın gösterilmesi ve bu miktara yönelik harcın yatırılması gerektiği, dava dilekçesinin mevcut halinin İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği“ (Sakarya 1. İdare Mahkemesi, 9/2/2022, E:2022/112, K:2022/131)

**s. Davacılar arasında hak ve menfaat iştiraki bulunmadığı halde tek bir dava dilekçesiyle dava açılması.**

“ ... parsel sayılı maliye hazinesi mülkiyetinde bulunan taşınmaz üzerindeki yapıda yaşayan davacılar tarafından, söz konusu taşınmazın kendilerine satışının yapılması yönündeki ... tarih ve ... sayılı başvurunun reddine ilişkin ... tarih ve ... sayılı işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmalı birlikte, her bir davacının anılan taşınmazdaki hak sahipliğini hangi surette, ne şekilde elde ettiği, hukuken korunabilir mahiyette olup olmadığı hususlarının Mahkemece ayrı ayrı değerlendirilmesi gerektiğinden davacılar arasında hak ve menfaat iştiraki bulunmadığından her bir davacının ayrı dilekçeyle dava açması gerektiği, bu haliyle dava dilekçesinin İYUK 5. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 9. İdare Mahkemesi, 21/10/2021, E:2021/2330, K:2021/2246)

“ A Yapı Denetim Limited Şirketi'ne (1) yıl süre ile yeni iş almaktan men cezası verilmesine ve şirketin kuruluş ortağı R.M.'ye yeni iş almaktan men cezası süresi içerisinde herhangi bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev almaması ve başka bir yapı denetim veya laboratuvar kuruluşunun ortağı olamamasına ilişkin Bakanlık Makamının 28/01/2019 tarih ve 22489 sayılı Olur işleminin iptali



istemiyle bakılmakta olan dava açılmış ise de, dava konusu işlemin iptali taleplerinin hukuki değerlendirmesinin her bir davacı için ayrı ayrı yapılması gerekeceğinden, iki ayrı dava açılması gerekirken, tek dilekçe ile açılan davanın dilekçesinin İYUK 5. maddeye aykırı olduğu ve reddinin gerektiği “ (Ankara 8. İdare Mahkemesi, 28/2/2019, E:2019/328, K:2019/399)

“Şirket hakkında tesis edilen işlemin idare mahkemesi tarafından iptal edilmesi üzerine; işlem nedeniyle doğan maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle şirket ve şirket yetkilisi tarafından ayrı ayrı dava açılması gerekirken bu hususa riayet edilmemiş olması nedeniyle İYUK 3. maddeye istinaden dava dilekçesinin reddine” (Ankara 5. İdare Mahkemesi, 11/12/2018, E:2018/2387, K:2018/2576)

**t. Dava konusu işlemler arasında maddi ve/veya hukuki bağıllık bulunmaması.**

“ dava konusu 217 ada, 1 parsel - 217 ada, 2 parselin 3194 sayılı İmar Yasası'nın 18. maddesi kapsamında uygulamaya tabi tutulmasına ilişkin işlem ile bu işleme dayanak 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı ile 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planına karşı ayrı, 220 ada, 1 parsel - 220 ada, 2 parselin 3194 sayılı İmar Yasası'nın 18. maddesi kapsamında uygulamaya tabi tutulmasına ilişkin işlem ile bu işleme dayanak 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı ile 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planına karşı ayrı, 221 ada, 1 parsel - 221 ada, 2 parsel - 221 ada, 3 parselin 3194 sayılı İmar Yasası'nın 18. maddesi kapsamında uygulamaya tabi tutulmasına ilişkin işlem ile bu işleme dayanak 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı ile 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planına karşı ayrı olmak üzere toplamda üç ayrı dava açılması gerekirken tek dava dilekçesiyle dava açılması, her ada ve parselin mahiyetleri itibariyle ayrı hukuki değerlendirmeler gerektiren işlemler olması münasebetiyle İYUK 5. maddeye uygun değildir ve dava dilekçesinin reddini gerektirir. “ (Edirne İdare Mahkemesi, 28/7/2022, E:2022/1532, K:2022/1786)

“ 5510 sayılı Kanunu'nun 102. maddesine istinaden davacıya 40.050 TL tutarında idari para cezası verilmesine ilişkin B. Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü'nün 12/05/2017 tarihli ve E.6186407 sayılı ve davacı şirket adına tahakkuk ettirilen 26.757,02 TL prim borcunun ödenmesine ilişkin B. Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğü'nün 12.05.2017 tarih ve 6188246 sayılı işlemlerin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı, dava konusu işlemler arasında tek bir dava kapsamında çözümlenebilecek nitelikte maddi veya hukuki bağlantının bulunmadığı, her bir işlemin hukuka uygunluğunun birbirinden bağımsız

*şekilde hukuki değerlendirmeye tabi tutulmasının gerektiği, davacı vekili tarafından, bu işlemlere karşı ayrı ayrı dava açılması gerekirken tek dava dilekçesi ile dava açıldığı, dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 5. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 8. İdare Mahkemesi, 18/1/2018, E:2017/1142, K:2018/101)*

*“ dava konusu yargı harçlarının tahsiline ilişkin 2015052866502000009-10-11 ana takip dosya numaralı ödeme emirlerine karşı ayrı, adli para cezasının tahsiline ilişkin 2015052866502000008 ana takip dosya numaralı ödeme emrine karşı ayrı dilekçelerle dava açılması gerekirken davanın tek dilekçeyle açılmış olduğundan dava dilekçesinin bu haliyle İYUK 3. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 13. İdare Mahkemesi, 24/2/2016, E:2016/230, K:2016/420)*

*“ gelir geçici vergisine karşı ayrı dilekçe ile, katma değer vergisine karşı ayrı dilekçe ile olmak üzere toplamda iki ayrı dava açılması gerekirken, aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık ya da sebep-sonuç ilişkisi bulunmayan katma değer vergisi ile gelir geçici vergisine karşı tek dilekçe ile açılan davada dava dilekçesinin İYUK 5’inci maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 6. Vergi Mahkemesi, 3/1/2020, E:2019/2763, K:2020/3)*

*“ davacının sınır dışı edilmesine ilişkin işlem ve hakkında G-42 tahdit kodu konulmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle tek dilekçeyle dava açılmışsa da, , dava konusu işlemler arasında maddi veya hukuki bir bağ bulunmadığı, söz konusu işlemlere karşı tek dilekçeyle değil ayrı ayrı dilekçelerle dava açılması gerektiği, bu nedenle dava dilekçesinin İYUK 5. maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği“ (İstanbul 16. İdare Mahkemesi, 10/2/2023, E:2023/2524, K:2023/761)*

*“ Davacı tarafından, özel esaslar (Kod) listesine alınmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada; davacının hem G. Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından hem de K. Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından özel esaslara tabi mükellefler listesine alındığı, dolayısıyla iki farklı Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından iki ayrı işlem yapıldığı görülmüş olup, davacı tarafından K. Vergi Dairesi Müdürlüğü işlemine karşı ayrı, G. Vergi Dairesi Müdürlüğü işlemine karşı ayrı dilekçelerle, 2 ayrı dava açılması gerektiğinden dilekçenin İYUK 5. Maddeye uygun olmadığı ve reddinin gerektiği “ (İstanbul 9. Vergi Mahkemesi, 30/10/2018, E:2018/1323, K:2018/3074)*

*“ ... parsel sayılı yerde bulunan 15/9 ve 15/10 kapı numaralı yerlerle ilgili olarak Belediye Encümeni tarafından 3194 sayılı Yasa'nın 32. maddesine istinaden düzenlenen yıkıma ilişkin olarak tesis edilen 25.05.2021 tarih ve 2021/73 sayılı encümen kararı ile*

2021/74 sayılı encümen kararının iptali istenildiği, bu şekliyle iki ayrı bağımsız bölüme yönelik düzenlenmiş iki ayrı encümen kararının iptalinin aynı dava dilekçesi ile talep edildiği ancak her bağımsız bölüme ilişkin ayrı inceleme yapılacağından, bu haliyle dava dilekçesinin İYUK 5. maddeye aykırı düştüğü ve her bir encümen kararına karşı ayrı dava açılmak üzere dava dilekçesinin reddinin gerektiği “ (İstanbul 9. İdare Mahkemesi, 4/12/2020, E:2022/1067, K:2022/959)

## **2. Dilekçe ret kararı, hangi aşamada verilebilir?**

Dilekçenin reddine ilişkin karar davada her aşamada verilebilir<sup>5</sup>. Ancak bu kararın gerek sağlıklı bir yargılama sürecinin işletilmesi gerekse makul sürede yargılanma hakkının tesisi bakımından davanın açılışıyla birlikte ilk inceleme aşamasında verilmesi muhakeme açısından daha sıhhatli olacaktır. Kaldı ki, İYUK’un “Dilekçeler üzerine ilk inceleme” başlıklı 14. maddesinin 3. fıkrasının g bendinde; dilekçelerin 3. ve 5. maddeye uygun olup olmadıklarının inceleneceği yazılıdır.

Öte yandan dilekçe ret kararı, dava dilekçesine özgü bir uygulama değildir. Dilekçe ret kararının, istinaf, yürütmenin durdurulması talebinin reddine/kabulüne dair verilen karara itiraz, temyiz, karar düzeltme, adli yardım talebinin reddine ilişkin verilen karara itiraz dilekçeleri vs. için de verilebileceği, mahkemenin böylelikle meramın açıkça ortaya konulmasını sağlayabileceği unutulmamalıdır.

## **3. Dilekçe ret kararı sonrası, hak kaybına uğramama adına ne yapılmalı nelere dikkat edilmelidir?**

Dilekçe ret kararının tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde yenilemeye ilişkin dilekçe sunulmalıdır. Bu dilekçede, dilekçe ret kararının künyesine yer verilmelidir. Yenileme dilekçesi, dilekçe ret kararını veren mahkemeye hitaben hazırlanmalı ve bu mahkemeye sunulmalıdır.

Uyap avukat portal ortamında dilekçe ret kararı sonrası sunulacak yenileme dilekçeleri için ayrı bir sekme de bulunmaktadır.

Yenileme dilekçesinde, dilekçe ret kararında mahkemece belirtilen hususlara riayet edilmeli, dilekçe ret kararı verilmesine sebep olan yanlışlıklar yapılmamalıdır.

---

<sup>5</sup> Danıştay 12. Daire tarafından verilen 25.10.2021 tarih ve E:2021/7198, K:2021/5308 sayılı kararda; “ ilk incelemeden sonra dava dilekçesindeki eksikliklerin tespiti halinde davanın her aşamasında ilk inceleme kapsamında karar verilebileceği “ yazılıdır.

Zira; aynı yanlışlıklar yapıldığı takdirde bu kez davanın reddine karar verileceği unutulmamalıdır. Bu konuda İstanbul 7. Vergi Mahkemesi tarafından verilen 3/1/2019 tarih ve E:2018/2767, K:2019/6 sayılı karar şöyledir; *“davacı tarafından Mahkememiz nezdinde, E:2018/2421 esasına kayıtlı olarak dava açıldığı, Mahkememizin 6.12.2018 tarih ve K:2018/2421 sayılı kararı ile dava dilekçesinin, 2577 sayılı Kanunun 3. maddesine aykırı olarak düzenlendiği gerekçesiyle reddedildiği, anılan kararın davacıya tebliği üzerine davacı tarafından davanın yenilendiği, ancak yenilemeye ait dava dilekçesinde, Mahkememizin dilekçe ret kararında belirttiği eksikliklerin giderilmediği, dilekçe redde konu dava dilekçesinin özellikle "davanın konusu" ve "netice ve talep" kısmının aynen tekrarlandığı görülmüştür. Dilekçenin reddedilmesi üzerine yeniden verilecek dilekçelerde aynı yanlışlıklar yapıldığı takdirde davanın reddedilmesi 2577 sayılı Kanunun emredici düzenlemesidir. Bu durumda, yeniden verilen dilekçede aynı yanlışlıklar yapıldığı takdirde dilekçenin reddedileceğinin davacıya bildirilmesine rağmen verilen yenileme dava dilekçesinde aynı yanlışlıkların yapıldığı anlaşıldığından davanın reddinin gerektiği “*

Dilekçe ret kararı sonrasında davanın süresinde yenilenmemesi halinde; davanın süreaşımı nedeniyle reddedileceği de unutulmamalıdır. Bu konuda Bursa 1. Vergi Mahkemesi tarafından verilen 12/06/2015 tarih ve E:2015/568, K:2015/866 sayılı karar şöyledir; *“davacının iptalini istediği haciz bildirisinin dava dilekçesine eklenmesi ve haciz bildirisinin tarih ve sayısının dava dilekçesinde belirtilmesi gerekirken haciz bildirisini dava dilekçesine eklemediği gibi haciz bildirisinin tarih ve sayısını da dava dilekçesinde göstermediği, dava konusu tutarın ne kadar olduğunun da anlaşılamadığı, dava konusu işlemin ve davanın sebebinin dilekçede açıkça gösterilmesi gerekirken gösterilmediği” gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 3. maddesine aykırılık sebebiyle dilekçe ret kararı verildiği; dilekçe ret kararının davacıya tebliğ edildiği 10.04.2015 tarihinden itibaren dava dilekçesinin otuz günlük süre içinde en geç 11.05.2015 (sürenin son gününün hafta sonuna rastlaması sebebiyle) tarihi mesai bitimine kadar yenilenmesi gerekirken, bu süre geçirildikten sonra 29.05.2015 tarihinde açılan davanın süresinde olmadığından süre yönünden reddine “ (Bu karar, Danıştay 9. Daire tarafından verilen 26.04.2016 tarih ve E:2016/10267, K:2016/3255 sayılı kararlarla onanmıştır.)*

Yenileme dilekçesinde davanın genişletilmesi anlamına gelecek taleplerde bulunulamayacağı unutulmamalıdır. Örneğin; davacı tarafından verilen ve 2577 sayılı Kanun'un 3. maddesine aykırı bulunarak reddine karar verilen ilk dava dilekçesinde faiz

isteminde bulunulmadığı halde, dilekçe ret kararı üzerine yenilenen dilekçede faiz isteminde bulunulması davanın genişletilmesi anlamına gelecektir<sup>6</sup>.

#### **4. Dilekçe ret kararının ve bu karar sonrası sunulan yenileme dilekçesinin davanın açılış tarihine etkisi nedir?**

Dava dilekçesi, dilekçe ret kararı sonrasında süresinde yenilendiğinde davanın açılış tarihi, ilk dava dilekçesinin (reddedilen ilk dilekçe) mahkemeye sunulduğu tarihtir. Bu sebeple dilekçe kararı sonrasında hazırlanan yenileme dilekçesinin mahkemeye sunulduğu tarih, dava açılış tarihi olarak kabul edilmez.

#### **5. Dilekçe ret kararı sonrasında yenileme dilekçe sunulurken yeniden harç ödenmesi gerekli midir?**

Dilekçenin İYUK 3. maddeye uygun olmaması nedeniyle reddi halinde yeni dilekçe için ayrıca harç alınmaz. Muafiyetin yalnızca harca ilişkin olduğu unutulmamalıdır. Dosyada yeterli miktarda gider avansı yoksa mahkemenin gider avansı yatırılmasını istemesine engel yoktur.

Dilekçenin İYUK 5. Madde kapsamında reddedilmesi halinde ise yenileme sonrasında kaç tane dava açılıyorsa her bir dava için ayrı ayrı harç ödenmesi gerekir.

Yine dilekçenin hem 3. madde hem de 5. madde kapsamında reddedilmesi halinde yenilenen her bir dilekçe için harç ödenmesi gerekecektir.

#### **6. Dilekçe ret kararına karşı itiraz/istinaf/temyiz yolu açık mıdır?**

Dilekçe ret kararı kesin olup bu karara karşı itiraz/istinaf/temyiz kanun yolu kapalıdır. Ancak dilekçe ret kararı sonrasında davanın reddine ilişkin karara karşı yapılan kanun yolu müracaatında dilekçe ret kararının hatalı olduğunu ileri sürmek mümkündür.

Öte yandan kanun yolu incelemesini yapılırken, “ dilekçe ret kararı verilmesi gerektiği halde verilmeksizin yargılamanın sürdürüldüğü “ gerekçesiyle kaldırma/bozma kararı verilmesi de mümkündür<sup>7</sup>. Örneğin; Gaziantep Bölge İdare

---

<sup>6</sup> Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesi tarafından verilen 23.03.2017 tarih ve E:2017/165, K:2017/425 sayılı karar da bu yöndedir.

<sup>7</sup> Bu hususta İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesi tarafından verilen 26.04.2019 tarih ve E:2018/2754, K:2019/1294 sayılı karar şöyledir; “ 2008-2011 takvim yılları

Mahkemesi 3. İdare Dava Dairesi tarafından verilen 21.06.2017 tarih ve E:2017/877, K:2017/886 sayılı karar şöyledir; “ iptali istenilen işlemin tarih ve sayısının ve tazmini istenilen miktarın dava dilekçesinde gösterilmediği görülmektedir. Bu durumda, iptali istenilen işlemin tarih ve sayısının gösterilmesi ve tazminat talebine ilişkin miktarın belirlenmesi ve belirlenen rakam üzerinden gerekli yargı harçlarının alınmasını temin bakımından, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 3. maddesine uygun biçimde yeniden dava açılmak üzere, aynı Kanunun 15. maddesinin 1/d bendi uyarınca dilekçenin reddi gerekirken, işin esasına girilerek, dava konusu işlemin iptaline ve tazminat istemi hakkında karar verilmesine yer olmadığına hükmedilmesinde hukuki isabet bulunmamaktadır. “ Yine İzmir Bölge İdare Mahkemesi 6. İdare Dava Dairesi tarafından verilen 24.09.2020 tarih ve E:2020/933, K:2020/1080 sayılı karar şöyledir; “ önümüzdeki davanın davalının ödeme emrine yönelik kısmı yönünden uyumsuzluğun çözümünde adli yargı düzeni içinde İş Mahkemelerinin görevli olduğu açık olduğundan, farklı yargı yerlerinin görevinde olan işlemler bakımından aralarında maddi ve hukuksal bağılıktan söz edilemeyeceğinden, Mahkemenin öncelikle bir "dilekçe ret" kararı ile her bir işleme yönelik olarak ayrı dava açılmasını sağlaması, yenilenen davalar bakımından davanın kabul koşulları yönünden yeniden ve ödeme emrine yönelik olarak öncelikle görev yönünden bir karar vermesi gerektiğinden; kararın ödeme emrine yönelik kısmı yönünden davanın esasının incelenmesine ilişkin kısmında da usul kurallarına uygunluk bulunmamaktadır. “

### **7. İlk incelemeye esas ara karar, dilekçe ret kararına alternatif olabilir mi?**

Bu soruyu yanıtlarken ikili bir ayırım yapmamız gerekmektedir.

Birincisi; dilekçe ret kararı 5. madde kapsamında verilecekse, ilk incelemeye esas ara karar, dilekçe ret kararına alternatif olamaz.

---

*muhtelif vergi borçlarına karşı yıl bazında yani her yıl için ayrı, mükellefiyet tesisi işlemi de dava konusu edilmek isteniyorsa mükellefiyet tesisi işlemine ayrı dava açılması gerektiği, bu haliyle dava dilekçesinin 2577 sayılı Kanun'un 5. maddesine uygun düzenlenmediği anlaşılmalı birlikte bu gerekçe ile dava dilekçesi reddedilerek, belirtilen usulsüzlük ve noksanlıkların giderilmesi suretiyle tanzim edilen yeni dilekçeler ile açılacak ayrı davalarda yapılacak yargılama sonucu hüküm kurulması gerekirken, dava dosyası bu haliyle tekemmül ettirilerek istinaf istemine konu kararın verilmesinde hukuka ve usule uygunluk bulunmadığı “*

İkincisi ise; dilekçe ret kararının 3. madde kapsamında verileceği hallerde, dilekçe ret kararı yerine ilk incelemeye esas ara karar verilip verilemeyeceğidir. Uyuşmazlığın ve dava dilekçesinin niteliğine/içeriğine göre burada ilk incelemeye esas ara karar yapılarak dilekçedeki belirsizliği giderilmesi yahut dilekçeye eklenmesi gerekiyken eklenmemiş olan bir belgenin temin edilmesi mümkündür. Burada önemli olan eksikliğin, dilekçe ret kararına gerek kalmaksızın ilk incelemeye esas ara kararlar ve bu ara karar kapsamında temin edilecek bilgi/belgelerle giderilip giderilemeyeceğidir.

Örnek vermek gerekirse; usulüne uygun düzenlenmiş bir vekaletname yahut şirket imza sirkülerinin dava dilekçesine eklenmediği gerekçesiyle dilekçe ret kararı vermektense bu evrakların ilk incelemeye esas ara kararlar istenmesi ve dosyaya kazandırılması daha pratik bir uygulama olacaktır. Yine davacının dava ehliyetini tespit edebilme adına davacıdan menfaatini ortaya koyan bilgi ve belgeleri ilk incelemeye esas ara kararlar temin etme imkanı varken, dilekçe ret kararı verilmesi gereksiz olacaktır. Örneğin Gaziantep 3. İdare Mahkemesi tarafından 28/7/2022 tarih ve E:2022/930 sayılı ilk incelemeye esas ara karar şöyledir; “ *davacılar; Ş. Belediye Encümeni'nin 06.11.2019 tarih ve 2387 sayılı kararına konu olan davacıların maliki olduğu taşınmazların hangileri olduğunun sorulmasına ve davacılar ait taşınmazlara ilişkin tapu kayıtlarının okunaklı ve onaylı birer örneklerinin Mahkememize gönderilmesinin istenilmesine* “ şeklindedir.

**Av. Selvi ÇELİKKOL**  
**Hüseyin ÇELİKKOL**